

HRVATSKI LIST: U pretplati
za godinu god. K 48.—,
za polugodište K 24.—,
tromesečno K 12.—, me-
sečno K 4.—, u maloprodaji
16 št. pojedini broj
U GLASU primaju se u
opravi lista trg. Custosa 1

HRVATSKI LIST

izlazi svaki dan u 5 sati ujutro.

HRVATSKI LIST* izlazi
u nakladništvu tiskari JOS
KRMPOTIĆ u Puli trg.
Custosa 1. Uredništvo:
Šišanska ulica br. 24 —
Odgovorni urednik IVAN
MARKON u Puli. — Rako-
pisi se ne vraćaju. Čak.
rač. aus. post. št. 26.793.

Godina IV.

U Puli, sreda 28. kolovoza 1918.

Broj 1125.

Reklo se jednom da nemamo ljudi, drugi put se reklo, da su neprijatelji prejaki. A nas nema malo, nas i onih, koji su voljni raditi, ima na stotine i stotine, treba samo tim ljudima pognuti i sve će se maknuti i sve će ići.

Pa kad bi nas i malo bilo. Krist je bio sam, imao je uza se samo dvanaest apoštola, pa što je učinila njegova ideja? A istodobno sećam se uvek, kad je govora o tome, da smo nemoćni i da nas malo ima, jednog važnog događaja iz češke prošlosti, kad su Cesi bili na istom stupnju razvitka, kao i mi danas u Istri; kad je Cesima i u češkom društvu gospodovao nemački jezik, kao što sada u nas talijanski. Palacky, kasnije otac i vodja češkog naroda, nalazio se kao mladi student u društvu grofova Sternberga, koji su tada sloveli kao češki rodoljubi. U kući grofova govorilo se nemački i mladi se Palacky, proletarsko dete, čudio, kako tu dva češka rodoljuba govore, kako će Cesi morati propasti, jer narod nije probudjen, a svuda u zemlji vlada narodno mrtvilo, nemar a inteligencija je bezbojna.

Mladi se je inteligent iz puka podigao, i uzvišenim glasom rekao prokušanim starim aristokratima: „Kad bi bio i ciganskog roda, i još zadnji njegov potomak, nastojao bih, da iza tog roda časna uspomena na svetu ostane“. I on nije poznavao laprika. Silnom verom i čvrstom voljom radio je i češki se je narod preporodio.

Istra se danas nalazi u mnogo povoljnijem stanju, nego li tada češke zemlje. Zašto se ne diže? Maknimo se i mi, da nas rod naš ne prokune!

RATNI IZVEŠTAJI:

Austro-ugarski.

Beč, 27. (D. u.) Službeno se javlja: Na mnogim mestima talijanske fronte topovski bojevi i okršaji ophodnja. Bozen i Gries bejaše na novo cilj neprijateljskih ali beštetnih letalačkih napadaja. Na albanskom bojištu naše su čete, progoneći bačenog neprijatelja, stekle na prostoru južno od Flerija i Berata. I na obim stranama doline Tomorica (pritoka gornjeg Devolija), gde su se francuska odelenja tvrdokorno oprala, uzeli su neprijateljski položaji u jurišu. Neprijatelj beše prisiljen na uzmak. — Poglavica generalnog stožera.

Nemački.

Berlin, 27. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja: Zapadno bojište: Vojna skupina naslednika prestolja Rupprechta i pl. Böhna: Kroz dan teški bojevi medju Arrasom i Sommeom. Istočno od Arrasa navalno je neprijatelj na obim stranama Scarpe. Severno od reke ostadoše njegove navale ležati u vatri na našoj liniji, koja je natrag okrenuta prema Royeu. Južno od Scarpe uzmaoše naše prednje čete pred neprijateljskom navalom, poduzetom mnogobrojnim oklopljenim vozovima i jakom pešadijom, prema zapovedi, na visine Monchy. Tamo je neprijatelja dočekala vatra naše na obranu pripravljene pešadije i topništva. Posle ljuhtih bojeva provalio je protivnik preko Monchy-Guemappe. Naša ga je protunavala bacila opeta natrag na istočne rubove mesta. Proti Cherisyju mnogostruko napereni juriši skršise se pred mestom. Uz jaku primenu oklopljenih vozova nastavio je neprijatelj svoje navale na obim stranama Bapaumea. Severno od Bapaumea bejahu visine jugozapadno od Moryja i Beugnatrea žarište boja. Posle višestrukog uzaludnog juriša ustalo se je na večer neprijatelj na visinama. Beugnatrea ostade posle dugog boja u našim rukama. Jugozapadno od Bapaumea utvrdio se je neprijatelj kod Tilloy—Martinpuich. U ostalom su se ovde na širokoj fronti do večera ponovljene neprijateljske navale krvavo skršile. Kod njihovc uspešne obrane imadu jednaki udeo pruske, bavorske i saske čete. Pred i za našom linijom leže rastreljeni neprijateljski oklopljeni vozovi. Poručnik Spilhoff rastrello je sa svojim topom na automobilu 4 oklopljena voza. Južno od Martinpuicha provalio je neprijatelj preko Bazentina i Montaubana. U protunavali bacismo ga opeta iz Montaubana. I južno od Montaubana izjaloviše se neprijateljske navale. Naša linija teče sada zapadno od Flersa, zapadno od Longuevala prema Maricourt. Medju Sommeom i Oiseom oživela je bojna delatnost samo na obim stranama Avre. Kod mesnih francuskih navalna ostade Fresnois i Saint Mord u neprijateljevim rukama. Severno od Aisne učinismo kod sunka zapadno od Chavignyja 100 zarobljenika. Ovde i severno od Paslyja neprijateljske su se navale skršile uz gubitke. Natporučnik Lörzer, poručnik Könnecke i poručnik Bolle izvojsiše svoju 31., poručnik Tanny svoju 26., 27. i 28., poručnik

Laumann svoju 23., natporučnik Grein 21. i poručnik Blume svoju 20. zračnu pobedu. — Ludendorff.

Rat.

Nemački listovi a po njima i praška „Narodni Politika“ nazivlje uzmak po nacrtu nemačke vojske na zapadnoj fronti „gibljivom obranom nemačke vojske“. Nemci uzmiču izmedju Arrasa i Reimsa, gde Englezi i Francuzi dnevno pojačavaju žestinu svojih navalna na nemačke položaje i ne daju Nemcima ni trenutka mira, te osobito topnički bojevi zahvaćaju upravo golemu veličinu. Englesko i američko topništvo poplavilo je, prema listovima sporazuma, tako nelzmerim daždom streljiva nemačke crte, da je vazduh neprestano pun gustih plinovitih oblaka, pod kojima se vojske mogu kretati samo uz pomoć maski. Nemačko topništvo odoleva na isti način i boj ima uvek značaj užasne bubnjarske paljbe. Cete sporazuma idu u orljaški boj nevidjeno naoružane i opremljene neobičnim tehničkim iznašaćima, te nastoje iznenaditi neprijatelja neočekivanim kretanjama. Četvrta je engleska armija pod generalom Rawlinsonom — kako javlja „Agencija Havasova“ — poduzela navalu na 12 kilometrovoj fronti tako nenadano, da su Englezi zarobili nemačkog generala divizionara još u posteli.

„Berliner Tageblatt“ tumači dosadašnje uzmičanje Nemaca, te vell, da se ta obrana pred časnom nadvladom neprijateljevom temelji na načelu, da se vojska na uzmaku ne bi tvrdo privezivala na prostorne odseke i stanovita mesta, kad bi njihovo osiguranje i sudržavanje zahtevalo mnogo više žrtava, nego li ona vrede. Potrebno je za to računati s predajom pojedinih delova zemljišta, jer nije isključeno, da je ta predaja samo trenutačna i jer nenadani preobrati u bici mogu takve gubitke na zemljištu promentiti u dobitak. Svako jaukanje radi gubitka zemljišta jest suvišno, ne znači li taj gubitak svršetak boja, isto je kao što je klicanje radi dobitka tečajem bitke malo opravdano. — U Nemačkoj bio bi neopravdan svaki strah, koji bi mogao prouzročiti daljnje ustalasanje nemačke fronte — završava spomenuti list.

Francuski izveštaj od 25. kolovoza popodne: Severno od Roye nije imao neprijateljski sunak nikakvog uspeha, sem kojih 20 zarobljenika, koji su ostali u našim rukama. U predelu Beuvraignes prilično žestoka topovska paljba. Izmedju Ailette i Aisne izgradili su Francuzi svoj napredak istočno od Bagneuxa.

Francuski izveštaj od 25. kolovoza u večer: Tečajem dana delatnost obostranog topništva u predelu Lassigny. Izmedju Ailette i Aisne napredovali smo opet istočno od Bagneuxa. Neprijateljeve protunavale odbili smo zapadno od Crecy au Mont. Tečajem tih poduzeća učinili smo 400 zarobljenika. Sa ostalih fronta nema što da se javi.

Engleski izveštaj od 25. kolovoza u jutro: Naša navalna severno od Somme traje. Mi držimo cestu iz Alberta u Bapaume sve do granica Le Sars te smo zauzeli Contalmaison, Warlencourt i Eaucourt. Severno od Bapaume zauzeli smo Sapnes i Behagnies. Broj od treće i četvrte armije od 21. t. m. u jutro privedenih zarobljenika prekoračuje sada 17.000.

* Poljsko pitanje. Od svih rasprava, što se u zadnjim danima, nakon pogovora u nemačkom glavnom stanu napisalo u svim novinama centralnih država, donosimo ovde izvadak iz članka „Videnskog Dennika“, što ga na uvodnom mestu doneo pod naslovom „Nova Poljska“: „Iz razvalina i ruševina ratnih ustaje napokon nova Poljska. Pred četiri godine, odmah na početku ovog velikog rata obećivalo im se sa svih strana, da će biti uspostavljena njihova država i samostalnost. Središnje vlasti obećivale su im državu u granicama ruske Poljske, dok su države sporazuma širivale svoja obećanja prema tome, kako su se Poljaci odvrćali od središnjih vlasti i približavali se Rusiji i sporazumu, do potpune restitucije bivše Poljske pod prvom deobom, dakle sedinjenje poljskih zemalja ruskih, austrijskih i — nemačkih. Time si je stekao sporazum simpatije poljske javnosti na celoj crti — a sanje poljskih domorodaca za sedinjenje kongresne Poljske, Galicije i Poznania nose se od tog doba mnogo više u Pariz, nego u Berlin. Odatle takodjer svi ti konflikti i poteškoće medju Varšavom i Berlinom te neprestano odlaganje obećivanog ustrojenja poljske države. Tekar u trenutku, kad se na zapadu okrenula ratna sreća proti Berlinu i kad se na istoku valjaju strašljivi oblaci novog rata i nove fronte, odlučila su

Došlo je vreme, da se Istra prene, da ne bude više sirotica. Došlo je vreme, kad ta sirotica postaje punoletna, i kad ima pravo, da ona sama odluči o svojoj sudbini. Došlo je vreme, kad će se za rad deliti nagrade i darove, svakome već prema zaslugi.

Kakvu da Istru pošaljemo na delenje darova? Zar ovako otrcanu, ubogu, голу kao što je danas? Zar da je na delenje darova pošaljemo sa svom kaljužom u kojoj se danas guši, sa svim blatom, kojim su joj začepljena usta? Pa da onda osramotimo i sebe i nju, našu nevinu siroticu, da se i prijatelji, koji su joj danas skloni i koji je vole, odvrnu od nje s neprijatnim čuvstvom gadjanja? A ko će da voli onoga, koji se u kaljuži valja, ko će da daje dar i nagradu onome, koji tog dara i te nagrade ne razume, a ni ne shvaća, da to nije dar, da je to tek ono, što po pravu biti mora, da to njemu pripada.

Zato je došlo vreme, da si izidje iz kaljuže, da se očisti ono, što je blatno, da iskorenimo zlo, što Istru guši iznutra, da preporodimo njeno srce i u njezinom srcu probudimo Velog Jožu jakog, žilavog, zdravog i pametnog, kano što je pametan njegov pobratim storuki Ilija Dalmatinac.

I Istru zaslužena nagrada ne će mimoći.

Sad znamo, što ćemo. Znamo da smo sami sebi sve, da sva snaga, na koju možemo računati, leži u nama samima, u našoj braći, rođacima, znanicima i prijateljima, da ta snaga leži u istarskim Jugoslavenima, a na nama je da tu snagu probudimo, da mišice budu isto tako pametne, kao što su i jake, jer danas je već dan, kad se čekati ne sme, kad treba naporno raditi, svim silama, svom dušom, na svim poljima.

Narodno Veće imamo. Sada ne smemo pustiti to Veće na cedilu, moramo ga podupreti, a ono opet ne sme pustiti, da u Istri sve podje i dalje kako je to dosad išlo. Istarsko političko društvo treba da se makne, njegove podružnice da se obnove, njegovi pristaše da se spremne na rad! Veće imamo, društvo imamo, ljudi imamo, a posao čeka! I čeka neopravljen! Zašto više odgadjati? Oni, koji preuzeše tešku zadaću da budu kormilari, ne smiju se kod prvog daha povetarca pod palulu sakriti.

se gospoda u Berlinu da reše poljsko pitanje, da ustroje napokon poljsku državu. Prema tome, što je o berlinskim većanjima izdao bečki „Freiden-blatt“ ima se Poljaci prepustiti odlučujući glas pri izboru njihovog kralja, no opet ne mogu to pravo oni izvršiti tako, da bi ono protuslovalo životnim interesima Nemačke i Austrije. Pre svega je pitanje, hoće li Poljaci kraljevstvo ili nešto drugo? Berlin im odlučno propisuje kralja. No taj „König-macher“, kako je ispravno nazivlje berlinski „Vorwärts“ nije baš najpovoljnije sredstvo za podupiranje trajnog mira i mira uopće — a „Arbeiter-zeitung“ upozorava na to, da o formi poljske države i budućeg ustava nema odlučivati niko drugi, do li sabor, izabran sveopćim i jednakim pravom glasa. Samo put demokracije vodi brzome i trajnome miru. Ali budući da hoće Berlin da posadi na poljsko prestonje nekakvu nemačku dinastiju, Beč austrijsku a Bugarska bugarsku — Turci valjda nisu javili s vlastitom kandidaturom — mnogome Poljaku takova je kraljevina dar Dahajaca... Granice Poljske imaju ostati na zapadu — proti Nemačkoj — nepromjenjene. Već se to lina smatrati, kako velle, ustupom Berlina; pruski su junkeri zahtevali natime, da se granice Poljske va-ljano poprave i osiguraju, tako da bi bila već unapred isključena svaka procala Poljaka u Po-znanj. Nasuprot su granice kongresne Poljske prema istoku Poljaci sasma otvorene i Nemačka proglašuje u tom pogledu svoje psovemašnje nezanimanje. Sa toga gledišta imala bi zato poljska armada zadaću „držati istočnu granicu“, ili drugim rečima, zaustaviti navalu Rusije i napredujućih sa-veznika američkih i japanjskih na Nemačku...

Moskva, 23. kolovoza. Maksim Gorkij, koji je opet ozdravio, hladnoća zapustiti Rusiju. Objavio se, da mu vlada sovjeta hoće izručiti putnih listina.

Helsingfors, 19. kolovoza. Prema vestima finskih novina Englezi u Kareliji uvek više pogi-beljne proširu. Finski crveni gardiste stoje pod vođstvom „bijelih“ časnika u blizini finske medje severno od Uhtoma. Petrozavodsk je glasom vesti odevidaca već u rukama antante. Englezi nisu primi-li u svoju vojsku samo finskih pristaša takozva-nih crvenih gardista, nego takodjer pod krivim ime-nima Karelijce, koji su bili uslužbeni na murman-skoj železnici. Engleske laži i obećana mesečna plaća 450 rubalja dala je Kareljcima pveda, da stupe u englesku vojsku za slobodu donlovine. Mnogo ih je bilo razočarano, kada ih nisu postali doma, nego su morali zauzeti mesto Kjem.

Ženeva, 22. kolovoza. „Hayas“ javlja, da je engleska vlada zatvorila boljševičkog poslanika u Londonu Litvinova; jer antanta ne priznaje više, da vlada maksimalista po međunarodnom pravu po-stoji, dakle ne može takodjer njezinih zastupnika u inozemstvu smatrati eksteritorijalnim.

Kijev, 23. kolovoza. Dočim je bilo na don-ski frontu razmjerno mirno, došlo je sada do bojeva med kozacima i boljševicima. Time je postao po-ložaj boljševika znatno slabiji, jer novi protivnici sile boljševike daljnjem cepljenju sile.

Moskva, 23. kolovoza. Na predlog Trockija vlada je sovjeta zaključila stvoriti stalno vojno veće, koje će imati u rukama vojničko vođstvo sviju fronta.

London, 23. kolovoza. Japanske, engleske i francuske čete su bile zapletene na frontu kod Um-rija u teške bojeve. Dosada su nosili glavno breme samo kozaci i Čehoslovaci. Čete aljiraca su mo-rate uzmaknuti.

London, 22. kolovoza. Položaj čehoslovač-kih četa medju Bajkalom i Uralom je uvek opasniji. Takodjer na Volgi im preti pogibelj, jer je engleska pomoć premalena.

Domace vesti.

Nepogoda nad našim gradom. Jučer par časaka pre podne udarila je nad našim gradom da pljušti kiša, kao da se prolomilo nebo. Pljuštavica je tra-jala skoro neprekidno do 1 sat po podne, a u to kratko vreme sve su gradske ulice bile već po-plavljene, promet prekinut a i sam je električni tramvaj bio prisiljen da stane. Svet se u gradu razbežao po kućama, te je neustrpljivo provirivao kroz vrata hodnika, čekajući kad li će da prestane padanje tog naravnog božjeg dara, koji se u takvom izobilju sipao. No narav takodjer kao da je htela iskaliti svoj gnjev radi svoga zla, što se danas na svetu zbiva, dugo nije puštala prolaznike da iz svojih zakloništa odu kući, pa da svoje prokisle kosti ogriju nezabljenom šorbom, koja je medjutim već ohladela. Bujsca vode, što je ulicom tekla, usled izvrsnog uredjenja gradskih ulica i cesta, nije mogla nikako da nadje otvore i da se slije u kanale, pa je medjutim i ona provalila onamo, gde je našla otvoreno, u pojedine kuće, dućane itd. bez obzira na to, što vlasnik nije bio ni pošto zadovoljan sa posetom tog nepozvanog gosta, koji se sam namet-nuo. Oko jednog sata mogli su se prolaznici već vraćati kući, jer je kiša nešto prestala, no uvek su još tekli po ulicama potoci vode. Pod večer bila je šetnja po gradu i vrhovima što ga okružuju veoma zanimiva. Zrak, koji u Pulji obično miriše prašinom, dimom, pilnom i ostalim materijalom, koji nema s čovečim zdravljem ništa zajedničkoga, bijaše sinoć, nakon onog proloma oblaka za čudo svež, čist i oštar. Vetar, koji je duvao s kišom, osvešujuće je u večer delovao na umoran mozak, pun gradskog truleža. Ceste bile su dobro pročiš-ćene, negde i suviše. Bujsca je na nekojim mestima izdubila jaruge, odnesavši sa sobom sav pesak. — Ljudi pripovedaju, da takovog proloma oblaka nije bilo nad Pulom već nekoliko godina. Iz bliže oko-lice Pule javljaju, da je na nekojim mestima povu-jila voda kukuruz, dok se čuje takodjer, da je ha-rala tuča (grad), da jednome puk u najšiji i onko malo groždja, što mu je na oboleloj lozi, koja već izumire, urodilo.

Poginuo za domovinu. Nakon trogodišnjeg popitkivanja kod svih nadležnih oblasti uspelo je saznati, da je pešak Mate Zubin rođen 1892. u Oprtlju, brat Petra Zubina, c. kr. redara u Pulji, poginuo na ruskom ratištu izmedju 1. i 10. lipnja 1915. Večna mu spomen!

Za učitelje. U puljskom i porečkom kotaru ima praznih više učiteljskih mjesta. Učitelji ili učiteljice, koji žele biti namešteni, neka pošalju svoje molbe na c. kr. kotarsko školsko veće u Pulji priloživši molbama sledeće dokumente: 1. Sve-dodžbu zrelosti; 2. Krani list; 3. Domovnicu; 4. Svedodžbu ponašanja i 5. Svedodžbu kotarskog lečnika.

Narodno gospodarstvo.

Za naredni promet vinom. Na sednici central-nog odbora „Austrijskoga državnoga vinogradar-skoga društva“, koja se obdržavala u Beču dne 25. srpnja 1918. a prisustvovali su joj, dogovorno sa „Općinskim savezom gospodarskih zadruga u Au-striji“, takodjer zastupnici gospodarskih i pivni-čarskih zadruga iz svih austrijskih vinorodnih kra-jeva, bila je glede ravnalnih cena za vino nakon podrobnoga pretresenja svih pitanja, koja se od-nose na proizvodnju, trgovinu i potrošnju, jedno-glasno stvorena ova rezolucija: „Visoka c. kr. vlada se pozivlje, da sadanje ravnalne cene za vino ukine i da promet vinom ostavi slobodnim u Austriji... takodjer u ratnim područjima — kako je to u Ugarskoj i Nemačkoj“.

Važnost trgovačke reklame da ožive naše go-spodarske sveze sa saveznom i neutralnom inozem-stvom. Trgovačko-obrtnička komora za Istru javlja: Gledom na veliku važnost ukusne i poštene reklame u trgovini, upozoravaju se interesovani krugovi, da se služe ovim sredstvom da mogu vratiti pozor-nost saveznog i neutralnog inozemstva na njihove produkte i robu. Reklama je moć, koja dobro de-luje na modernu trgovinu i promet. Ona se osniva na iskustvu, da nije dosta samo opevati robu, da se privuče u promet, nego treba da sledi i neko sugestivno delovanje, koje će navesti trgovce na sklapanje poslova. — Reklama, koju se sistematski provadja novinskiim oglasima, bila bi od velike ko-risti za razvitak naše trgovine s inozemstvom oso-bitno s onim predelima, koji dolaze u najbližoj bu-dućnosti za našu monarhiju u obzir, kao Bugarska, Srbija, Rumunjske, Grčka, Španjolska, Turska i Ukrajina, te bi puno koristila našoj gospodarskoj situaciji.

Dnevne vesti.

Ruski car nije ustreljen? „Novaja Zizn“ javlja iz Moskva opširne potankosti, prema kojima bi se bio bliži car Nikola ujedno sa svojom obil-telju spasio iz boljševičkih ruku. Te vesti je do-neo pukovnik knez B. Knez veli, da car nije bio ustreljen, nego da su ga monarhistički časnici os-lobodili i otpremili u severnu Švedsku, gde da se sada nalazi.

Talijanski železnički nacrt u Maccedoniji. Iz Berna javljaju, da talijanska vlada izradjuje nacrt za gradnju železnice izmedju Valone i Bitolja. Banke i indu-strijska društva se za to živo zanimaju.

Potpisani javljaju svojoj rodbini, prijateljima i znancima, da im je njihov suprug, otac, brat odnosno svak

Martin Jelenić

nakon duge teške bolesti, u 42. godini svoje dobe, providjen sa Svetotajstvima, jučer u 9 sati pre podne u Gospodinu usnuo.
Pogreb vršit će se sutra, 29. o. m., u 5 sati posle podne.
PULA, 28. kolovoza 1918.

Antonija, supruga, Marija i Anton deca, Ivan, Mate i Anton braća, Marija udata Scramin i Ana sestre, u imenu ostale rodbine.

Mali oglasnik

Izgubio se putem od grada do carske šume u Sijani
blijesitni vratni lanac
sa privesima. Tko ga je na-šao, nek ga izruči uz visoku nagradu u hotel „Neptun“ u ulici Minerva 12.

U trgovini poku-
stva, Fil. Barbalija,
u Sijanskoj ulici,
prodaje se novo pripjele
pokusstvo.

Srećke

4. razreda 10. razredne lutrije
(Vađenje dne 10. i 12. septembra)
mogu se dignuti kod tvrtke Jos. Krmpotić (u cen-trali trg. Custozu 1) izmedju 8—12 i 3—6 sati svaki dan. — Posjednici sljedećih izvučenih brojeva: 115.376, 115.381, 115.385, 127.652, 127.666, 133.838, 133.839, i 133.842 pozivlje se ovim da podignu dobitke čim prijje.

* Sa hrvatske fronte. „Jutarnji List“ javlja, da su u Beču zaplenili već kupljenu robu hrvatskih trgovaca. U Hrvatsku nije dozvoljen uvoz lekarija ni iz Austrije ni Ugarske. „Jutarnji List“ misli, da će za to i Hrvatska trebati da stvori svoju hrvat-sku frontu, kao što ima Ugarska mađarsku frontu, preko koje ne sme izaći ni zrn“ brašna. List za-vršava: „Poslednjih nekoliko subota doletlo je iz Bečkog Novog Mesta jedan aviatičar u Križevce. Tako je bilo i pred prošle sedmice, te je tom zgodom odletio u Austriju u pratnji avijatičara troje zaklanih, utovljenih krmaka. Svakako su naši pajceki postali najmodernijima, jer do sada nismo čuli da i pajceki lete. Sve nam se čini, da ćemo i mi do skora morati osnovati našu autonomnu hrvatsku frontu“.

* Meša im se. „Slovenski Narod“ donosi: „Pred poprečno pedeset godina izustlo je Bismark reći: Mi se bojimo boga, i inache nikoga na tom svetu i A Hans Watzlik ide u „Tagesposti“ još dal-je i veli u pesmi: „Deutscher Choral“, što preno-simo za naše čitatelje, koji znadu nemački: „Herr gott, stell' dich in diesem Streit — auf unsre, die gerechte Seit! — Lässt du uns frommes Volk in Stich, — wir müssen siegen wider dich!“ Drugim rečima: Svenemci navestili su rat — Bogu. No to je ptić, taj Svenemec Watzlike. Ako se je već sa svima posvadio, sigurno je i sa pameću, što sve-doci ta njegova pesma.

Iz bivšeg ruskog carstva

Ratno stanje izmedju Rusije i sporazuma ne postoji. — Ustaše u Kazanju. — Maksim Gorkij ostavljia Rusiju. — Englezi u Fin-skoj. — Englezi zatvorili poslanika ruske vlade. — Težak po-ložaj boljševika na boljštu.
Boljševici grčevito branje svoju vlast. Ide im jako zlo. U Moskvi se pripravlja veliki ustanak proti njima, seljaci u moskovskoj guberniji bune se već proti njima. U Krasnojem Selu pripravljaju nji-hovi protivnici da udju u Petrograd; u Sibiriji im takodjer ne ide dobro. „Slovenec“ je mnenja, da će se sudbina boljševika odlučiti u Petrogradu i u Moskvi. Kako sve kaže, kocka će do mala pasti.

Berlin, 23. kolovoza. Belinsko rusko vele-poslanništvo objavilo je izjavu u kojoj naglašuje, da Rusija otklanja svako ratno stanje, osobito još za to, jer Engleska i Francuska nisu navestile rata, akoprem su poslale čete, koje kušaju prodreti u zemlju.

Moskva, 23. kolovoza. U bojevlina za Ka-zanj, koji se vrše već nekoliko sedmica, proturevo-lucionarne su čete zaposlele mesto. Crvena garda bila je po silnim bojevima prisiljena, da uzmakne.

Poliedini
SVA lista: U prepl...
otvaru god. K 48...
polugodište K 24...
mesečno K 12...
mesečno K 4...
u malop...
16 fl. pojedini br...
GULASI primaju se...
opravi lista trg. Custoz...

Politička hrva

U poslednje v...
stranku u Hrvatsko...
esko reči čije je s...
narodne vlade ili s...
Da to jasnije...
Ispisnik „Slovensk...
Zagreba, te već i...
panovini. Prvoga j...
nog urednika „Hrv...
koji se izjavio:
„Da se razum...
vatsko-srpske koal...
postanak i sastav...
hrvatsku i videti...
prama drugim pok...
najzagriženim na...
osudjuje. — Koalic...
kao reakcija na j...
hrvatski ekskluziviz...
švadesetgodišnje v...
je koalicija od sve...
monarhatska i slobod...
svojem programu...
tura garancija za...
ljuju; Nekadašnji p...
koji su se prvi o...
bilo na životu, rad...
ništva, i od Franka...
rativne politike, T...
su u koaliciji, a c...
Badal, Rojc, grof L...
koalicije barem za...
u politici radi tada...
životu. — Nadalje...
predne stranke, ko...
jedinstva i sloboda...
dve stranke tvore...
koalicije. — Konačno...
Srba nalazi se u k...
su stariji, kao Me...
kodjer u Khuenov...
asprkos toga, sto...
priznavala Srba, a...
radio. Onaj put je...
političko zivljenje...
išnog studija i pr...
politiku narodnoga...
prava Hrvatske. U...
znate, najviše mlad...

Metoda, taktil...
god. 1905. diktovan...
interesa, koji ne d...
svaku cenu, jer bi...
strofalne politike, n...
se takav pretvara u...
Koalicija je, kako...
šla iz tamnice na...
tamnicu. Zato joj...
ni jedna mla, ni ve...
lati, ni ostali labe...
takodjer do sada m...
stip pa makar i j...
dova nije mogao us...
mogla u narodnom...
„Dobro, dobro...
prošlost koalicije, k...
stranke. Ali sadašnja...
Može li sadašn...
sve, programi su...
nešto posve protivn...
do jučer ispovedali...
kao nijedna druga s...
minjem, jer je to na...
aktualna pitanja, ko...
Dosada se je...
telna rasprava u h...
izvestili u „Slovensk...
tvrđila, da je nacijo...
lijcije najčistija, najja...
nici članovi stranke...
ipak otvoreno, bistro...
skom problemu. Ko...
medju nama i drug...
se još uvek ne mogu...
Što se tiče na...
treba najpre pomisliti...
sabor, svoju vladu. Te...
dnevnu politiku, koja...
načeka borbe i napa...
nemamo svoje opravd...
menat, da vidite, k...
takodjer složni i kak...
Frankove — konce...
kraj toga otvoreno